

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Контролінг»
на тему:
«Контроль як функція державного управління»

студентки 4-АПУА групи
спеціальності 281 публічне управління
та адміністрування
Жовмір Софії Русланівни

Керівник: к.н. з держ.упр., ст. викл.
Заболотний Андрій Володимирович

Національна
шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка
ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця-2023
ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНТРОЛЮ ЯК ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	5
1.1. Поняття, сутність та принципи контролю як функції державного управління.....	5
1.2. Роль та місце контролю в системі функцій державного управління.....	9
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНТРОЛЮ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	14
2.1. Сучасний стан контролю у державному управлінні	14
2.2. Механізм здійснення контролю у державному управлінні	19
РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ КОНТРОЛЮ У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ	23
3.1. Проблеми контролю в державному управлінні	23
3.2. Шляхи вдосконалення контролю в державному управлінні	29
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36

ВСТУП

Розглядаючи зміст і роль процесу управління конкретним змістом, варто згадати французького теоретика і практика менеджменту Анрі Файола, засновника адміністративної (класичної) школи менеджменту, який одним із перших упорядкував функції управління, виділяючи функцію контролю як одну з найважливіших.

Очевидно, що за останнє століття, з розвитком організацій та держави в цілому, ця функція зазнала певних трансформацій. Проте її зміст та значення не тільки не втрачено, а навпаки, разом із суспільними змінами, набули додаткової ваги. З огляду на це, актуальність дослідження сутності категорії контролю як функції державного управління є очевидною.

Контроль є однією з найважливіших функцій державного управління, що дозволяє забезпечувати ефективне функціонування системи державного управління, а також захищати права та інтереси громадян. Зростання обсягів державного управління та розширення його функцій зумовлює необхідність удосконалення системи контролю.

Мета роботи – дослідження головного призначення контролю як функції державного управління в сучасних умовах, його економічної та правової сутності, механізму практичного застосування.

Відповідно до мети, у роботі потрібно вирішити низку завдань:

1. Розглянути поняття, сутність та принципи контролю як функції державного управління.
2. Вивчити роль та місце контролю в системі функцій державного управління
3. Оцінити сучасний стан контролю у державному управлінні.
4. Дослідити механізм здійснення контролю у державному управлінні.
5. Вивчити проблеми контролю в державному управлінні.
6. Обґрунтувати шляхи вдосконалення контролю в державному управлінні

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають під час здійснення заходів контролю як функції державного управління.

Предметом дослідження є порядок здійснення заходів контролю як функція державного управління.

Вирішенню визначених у курсовій роботі завдань сприяло використання **спеціальних та загальнонаукових методів здійснення досліджень**. Зокрема, використовувалися такі методи: монографічний, аналізу та синтезу, порівняння, узагальнення – для розгляду теоретичних основ теми дослідження; абстрактно-логічний метод – для обґрунтування пропозиції щодо вдосконалення контролю в державному управлінні.

Структура роботи. Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів та висновків, що викладені на 38 сторінках друкованого тексту. Матеріали роботи містять 1 рисунок та 1 таблиця, список використаних джерел із 21 найменування.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Таким чином дослідивши головне призначення контролю як функції державного управління в сучасних умовах, його економічну та правову сутність, механізм практичного застосування ми дійшли наступних висновків:

1. Розглянувши поняття, сутність та принципи контролю як функції державного управління ми вияснили, що дослідження підходів до трактування сутності поняття «контроль» показує, що погляди науковців у цій галузі дещо розходяться. При достатньо широкій кількості визначень категорії контролю, на нашу думку, варто звернути увагу на три основні аспекти трактування його природи: як складової (елементу) управління; як функції управління і як системи спостереження і контролю.

2. Вивчивши роль та місце контролю в системі функцій державного управління можемо сказати, що контроль є необхідною складовою системи державного управління, яка сприяє його ефективності, відповідності законам та відкритості перед громадянами. Він забезпечує раціональне використання ресурсів, забезпечує довіру громадян до влади та сприяє забезпеченню рівного доступу до ресурсів та послуг, що надаються державою.

3. Оцінивши сучасний стан контролю у державному управлінні ми дійшли висновку, що сучасний стан контролю в державному управлінні України включає як позитивні зміни в напрямку зміцнення незалежності та ефективності контрольних органів, так і виклики, які потребують подальшого вдосконалення системи контролю.

4. Дослідивши механізм здійснення контролю у державному управлінні ми з'ясували, що механізм здійснення контролю у державному управлінні передбачає виконання ряду процедур та дій, спрямованих на забезпечення ефективності та законності діяльності державних органів.

5. Вивчити проблеми контролю в державному управлінні можемо сказати, що у державному управлінні можуть виникати різноманітні

проблеми контролю, які можуть завдати шкоди ефективності управління/ Для розв'язання цих проблем необхідно приймати відповідні заходи. Наприклад, можна забезпечити більш високий рівень фінансування контролюючих органів та залучити кваліфіковані кадри. Додатково, можна використовувати сучасні технології, такі як системи електронного документообігу та інші інформаційні системи, для поліпшення контролю та забезпечення більшої прозорості та доступності інформації.

Також важливо забезпечувати незалежність контролюючих органів та визначати чіткі механізми взаємодії між ними для підвищення ефективності та координації діяльності. Нарешті, важливо забезпечити розвиток відповідної освіти та підготовки для працівників контролюючих органів, щоб забезпечити їх високий рівень кваліфікації та компетентності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бахтіна Ю. С. Поняття та класифікація функцій державного управління. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. (Серія: Право). 2018. Вип. 26. С. 85–89.
2. Бюджетний Кодекс України від 8 лип. 2010 р. № 2456-VI:// Офіційний веб-портал Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. (дата звернення: 26.04.2023).
3. Горбова Н. А. Природа державного контролю (нагляду) та генезис його законодавчого визначення. *Право та державне управління*. 2019. № 1. URL : <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/7320> (дата звернення 08.05.2023).
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Офіційний веб-портал Верховної Ради України: URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. (дата звернення: 26.04.2023).
5. Гринчук Ю.С., Шемігон О.І., Вихор М.В. Контроль як функція державного управління: економіко-правова сутність та механізм застосування. *Ефективна економіка*. 2019. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6978>. (дата звернення: 29.04.2023).
6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. 2011. Т. 1. 748 с
7. Журавель Я. В. Співвідношення понять «функції», «компетенція», «повноваження» в державному управлінні. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2019. Вип. 6. С. 157–162.
8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 р. № 877-V (зі змінами від 02.12.2010 р. № 2756-VI) : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. (дата звернення: 25.04.2023).

9. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>. (дата звернення: 23.04.2023).
10. Контроль. Словник іншомовних слів Мельничука. Словopedia : веб-сайт. URL: <http://slovopedia.org.ua/42/53402/284474.html> (дата звернення: 23.04.2023).
11. Контроль. Тлумачний словник української мови E-slovník. URL: <https://eslovník.com/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BB%D1%8C> (дата звернення: 23.04.2023).
12. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk> (дата звернення: 25.03.2023).
13. Павлик І. Відмінність понять «державний контроль» і «державний нагляд»: нормативно-правовий аспект. *Науковий вісник*. 2017. Вип. 20. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk20/fail/Pavlyk.pdf (дата звернення: 23.04.2023).
14. Піхоцький В. Ф., Рисін В. В., Любенко А. М. Ефективність фінансового контролю та державного аудиту для забезпечення фінансово-економічної стійкості держави. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2019. № 28. Том 1. С. 205–215.
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про Міністерство фінансів» : від 27.12.2006 р., № 1837. Офіційний вісник України. 2006.
16. Романенко Є. О. Принципи і функції державного управління. *Науковий вісник : Державне управління*. 2018. № 1. С. 91–99.
17. Рябець К. Система та сутність загальних функцій державного управління у сучасний період. *Науковий вісник: Державне управління*. 2022. №1(11). С. 207–221.
18. Скрипнюк О. Демократія і контроль: новелізація концептуальних підходів щодо організації та здійснення контролю на сучасному етапі. *Голос*

України. 12 січня 2019 року. URL. <http://www.golos.com.ua/article/312290> (дата звернення: 28.04.2023).

19. Татарова Т. Поняття та зміст контролю в державному управлінні фінансами. *Фінансове право*. 2020. № 6. С. 188–194.

20. Терещенко М.М. Державний контроль: сутність, основні підходи та концепції. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Державне управління»*. 2019. Том 30 (69). № 4. С. 44–51.

21. Цепенда В.М. Класифікація видів державного контролю. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 9. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1613> (дата звернення: 25.03.2023).